

Ekoci – eko civilna iniciativa Slovenije, Združenje za trajnostno prihodnost

Ulica Savinjske čete 4, 3310 Žalec, Slovenija; www.ekoci.si; ekoci.si@gmail.com; t: +386 40 203 055

Fb:Ekoci - eko civilna iniciativa Slovenije Oskrbimo Slovenijo - Štafeta semen ; Ekoci Green Tourism ; SDM: slovenska delovna mesta;
Nič nas ne sme presenetiti - bodimo pripravljeni;

Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano
Minister Jože Podgoršek in ekipa

25.6 2021

PROŠNJA ZA DOPOLNITEV ODGOVORA NA POSLANE POBUDE – SEMENARSKI CENTER PTUJ - SEMENA IN SLOVENIJA EKO CONA EVROPE

Zahvaljujemo se Vam za **poslane odgovore – veza dopis Številka: 092-203/2021/3 z dne 8.6.2021, ki smo ga prejeli 14.6. 2021.** Z odgovori ste se potrudili, hvala vam. Z ekipo smo preučili vaše odgovore in vas naprošamo za dopolnitev nekaterih odgovorov, da bomo imeli celovito informacijo in bomo lahko kredibilno odgovorili kmetom in ljudem, ki se obračajo na nas z vprašanji, kaj lahko storijo, da bomo rešili čim več semen, **povečali samooskrbo in se aktivirali za trajnostno naravnano družbo.**

Naprošamo pa za dopolnitev odgovorov kot sledi v nadaljevanju.

1. Kot kaže, je pri **pošiljanju izpadel kot priloga vaš dokument** »Priloga: Obrazec za evidentiranje genskega materiala za morebiten vpis in ohranjanje v rastlinski genski banki«, kot je navedeno v dopisu. Prosimo, da nam pošljete ta obrazec.
2. Prosimo za konkreten odgovor, **ali boste uspeli našli rešitev za Seminarski center Ptuj do 31.7 2021.** Vaš odgovor nam je poznan že iz prejšnjih pisanj, iz SDH pa so podali informacijo, da je odločitev **izključno na strani MKGP.** Zato vas ponovno sprašujemo, kje je problem in ali potrebujete pomoč pri zbiranju denarja pomagamo zbrati denar, **da ne bo SCP izgubljen za vedno?** Težko je razumeti, zakaj ni mogoč prenos, saj že dobro deluje poslovni model KIS Jable, lahko vključite KGZS – saj je za pospeševanje domačih semen nujna njihova aktivacija. Verjetno se vsi zavedamo, da če bo prenesene na SDH bo v naslednjih 10 letih prodana, kajne? Ali morda lahko najdete drugo ustrezno rešitev? **Ali bi pomagalo, če se vključi širša javnost?**
3. **Podajamo prošnja za dodatno obrazložitev odgovora: kako lahko kmet oz. pridelovalec pride do semen, ki so spravljane v genski banki KIS?** Če prav razumemo, **širšemu krogu ljudi - javnosti in kmetovalcem ali vrtničarjem ta semena niso dostopna,** ampak, kot ste navedli: »Vzorčke semena posameznih akcesij iz genske banke lahko pridobijo raziskovalci in žlahtnitelji, pri čemer izpolnijo posebno dokumentacijo. **Za kmetovalce to seme ni dostopno, saj ne gre za material registriranih sort, za katere je dovoljeno trženje.**« Torej, če prav razumemo prejšnje obrazložitve, se žlahtnjenje in selekcija izvaja v obsegu, ki je financiran iz strani MKGP - torej do teh semen, ki so v genskih bankah, le-ta **javnosti niso več dostopna - ne seznam in ne semena, ne glede na to, da so njihovi lastniki slovenski državljani,** in tudi ne moremo pomagati, da bi jih s ponovno oživili?

Ekoci – eko civilna inicijativa Slovenije, Združenje za trajnostno prihodnost

Ulica Savinjske čete 4,3310 Žalec, Slovenija; www.ekoci.si; ekoci.si@gmail.com; t: +386 40 203 055

Fb:Ekoci - eko civilna inicijativa Slovenije Oskrbimo Slovenijo - Štafeta semen ; Ekoci Green Tourism ; SDM: slovenska delovna mesta;
Nič nas ne sme presenetiti - bodimo pripravljeni;

V opisu podajate tudi navedbo, da »v kolikor je interes iz strani pridelovalcev«. Ali se lahko šteje za pridelovalca vsak državljan in kako lahko izrazi interes? Ali je lahko tudi vrtničar podjetnik, NVO? **Ali obstaja na MKGP razmislek o ukrepih, ki bi pospeševal setev domačih semen in jih vezali na subvencije** ter s tem ohranjali biotsko pestrost in sonaravno kmetovanje in kmete vzpodbujali, da bi kupovali domača semena?

Verjetno vam je poznan podatek, da iz strani KGZS poteka pospeševanje tujih semen in tujih semenarskih podjetij? Ali vam je poznano, da v večini zadružnih trgovinah ni krompirja, ki ga je razvil KIS Jable, ampak le hibridne uvožene sorte?

Veseli nas, da če smo prav razumeli vaš odgovor –načrtujete določene aktivnosti in da se vsi zavedamo, da kolikor ne bo **delegiranja in pospeševanja promocije domačih semen – kulturne in naravne dediščine naših prednikov iz strani MKGP - bo ta dejavnost zamrla**. Veliko akcesij naših semen je že v genski banki Noetova Barka v Avstriji, kjer v nadaljevanju izgubijo našo identiteto. Kdo bo prevzel odgovornost, če bomo izgubili še ta mali delež semen, ki se ohranjajo?

Torej, če prav razumemo prejšnje obrazložitve, se **žlahtnjenje in selekcija izvaja v obsegu, ki je financiran iz strani MKGP**. Ostala semena, ki so v genskih bankah – **javnosti niso več dostopna – ampak le žlahtniteljem in raziskovalcem?**

Ali kot širša javnost ne moremo pomagati, da bi jih s ponovno oživil? V odgovoru sicer opisujete, da se preverja kaljivost in da je poudarke na ogroženih vrstah- kako se zagotavlja, da bi te variacije zaživele tudi na naših poljih?

V opisu podajate tudi navedbo, da » **v kolikor je interes iz strani pridelovalcev**«. **Ali obstaja na MKGP razmislek o ukrepih, ki bi pospeševali setev domačih semen in jih vezali na subvencije in s tem ohranjali biotsko pestrost in sonaravno kmetovanje in kmete vzpodbujali, da bi kupovali domača semena**. Verjetno vam je poznan podatek, da poteka pospeševanje iz strani KGZS tujih semen in tujih hiš, ki vložijo več v propagando in aktivnosti na terenu? Ali i vam je poznano, da v večini zadružnih trgovinah ni krompirja, ki ga je razvil KIS Jable ampak le hibridne uvožene sorte, ni slovenskih semen?

V kolikor ne bo delegiranja in pospeševanja promocije domačih semen –kulturne in naravne dediščine naših prednikov iz strani MKGP- bo ta dejavnost zamrla- veliko akcesij naših semen pa je že v genski banki Noetova Barka v Avstriji, kjer v nadaljevanju izgubijo našo identiteto. Kdo bo prevzel odgovornost če bomo izgubili še več slovenskih semen.

Napisali ste, da je v genskih bank vzdržuje in **ohranja 5400 sort semen**. **Prosimo za odgovore:**

- a) **kakšni ukrepi so prevideni iz strani MKGP da bo kot trgu dostopno vsaj polovica od 5400 sort semen**. Prosimo za podatek koliko semen - ki so shranjeni v genskih bankah je možno dobiti na trgu sedaj - po naših podatkih manj kot 10% ali to drži?
- b) **ali obstaja seznam slovenskih semen, ki vključuje tudi to, kdo jih trži in kje - na nas se obračajo ljudje kje naj kupijo slovenska semena?**

Ekoci – eko civilna iniciativa Slovenije, Združenje za trajnostno prihodnost

Ulica Savinjske čete 4, 3310 Žalec, Slovenija; www.ekoci.si; ekoci.si@gmail.com; t: +386 40 203 055

Fb: Ekoci - eko civilna iniciativa Slovenije Oskrbimo Slovenijo - Štafeta semen ; Ekoci Green Tourism ; SDM: slovenska delovna mesta;
Nič nas ne sme presenetiti - bodimo pripravljeni;

- c) **ali je kakšna rešitev – ali je možno podati pobudo za spremembo zakonodaje – da se v zakon doda, da lahko seme iz genske banke dobi tudi kmetovalec ali zainteresirani državljan ali pravna oseba, ki je zainteresiran za vzgojo semena in bo v nadaljevanju poskrbela za ustrezna postopke vpisa in preskušanja semena? Iz sedanje zakonodaje je možno razbrati, da je potrebno poiskati »veze«, da preprosimo kakšnega žlahtnitelja ali raziskovalca, da vzame dodatno katero izmed semen v genski banki. Kar pa brez dodatnega financiranja verjetno ne bo storil. Pričakovati pa je, da bo denarja manj. Poleg tega pa javnost ne ve katera semena so sploh v genski banki.**
- d) **Naprošamo za napotilo: kako formulirati pobudo za dopolnitev zakona, da bo dostop do akcesij semena imela tudi širša javnost, da se lahko seme namnoži in se uvede v proces kot ste navedli v dokumentaciji in če menite, da bi bil takšen predlog sprejet**
4. **V Ekoci smo zbirali poleg konoplje za KIS tudi druge variante semen. Pričakovali smo, da bi KIS kot inštitucija državnega pomena redke genske vire tudi sama namnožila. Težko razumemo, da tako industrijska konoplja in, če prav razumemo, tudi druge sorte redkih semen, npr. 100 let stara solata iz Cerkljanskih hribov, ni namnožena in da zato morda čaka v trezorju. Poraja se vprašanje – ali v interesu, da se ohrani čim več semen ali pa je prisoten neetičen in nespoštljiv odnos. Saj je to vendar narodno bogastvo, če se izkaže, da je »ta pravo« seme, kajne? V kolikor to ne bo delal KIS, ali je možno dobiti semena, ki smo jih v okviru gibanja Oskrbimo Slovenije – Štafeta semen od 2012 do 2015 podarili Ekoci s somišljeniki nazaj in da poskusimo ta semena namnožiti, da dobimo več semen, kot civilna družba? Priloga: fotografija ene izmed predaje semen KIS-u in aktivnosti prizadevanj slovenskih semen. **Naprošamo vas tudi, da nam posredujete informacije semen, ki niso bila posajena že več kot 3 leta in seznam semen, ki bi jih bilo potrebno najprej posejati in vključiti v proces selekcije.****
5. **Prosimo za dopolnitev odgovora eko cona in biokrožno gospodarstvo . Veseli, smo, da je obstoječe kmetijska politika naravnana bolj trajnostno, da so ključene tudi ekosistemske rešitve in trend ko sonaravnemu kmetovanju –vendar konkretne terminologije na tem področju nismo zasledili? Ali obstaja možnost, da bi vzpodbudili bio krožno gospodarstvo in razglasili eko cono v času predsedovanja Slovenije EU? Kot kaže nismo dobro razložili vprašanja zato tudi niste mogli podati konkretnega odgovora. V dokumentaciji , ki je javno dostopna o kmetijski politiki za naslednjo programsko obdobje po 2023 takšne terminologije bio krožno gospodarstvo nismo zasledili – vas pa prosimo, da jo navedete in za link do teh povezav, če smo jo slučajno zgrešili. V odgovoru navajate vaša prizadevanja za » krožno gospodarstvo«, napredek in zagon kmetijstva pa je v BIO krožnem gospodarstvu kar pomeni, da že na vhodu poskrbimo, da so surovine kompostabilne in ne obremenjujejo okolje, tudi potem, ko končni izdelek postane odpadek.**

Ekoci – eko civilna iniciativa Slovenije, Združenje za trajnostno prihodnost

Ulica Savinjske čete 4, 3310 Žalec, Slovenija; www.ekoci.si; ekoci.si@gmail.com; t: +386 40 203 055

Fb: Ekoci - eko civilna iniciativa Slovenije Oskrbimo Slovenijo - Štafeta semen; Ekoci Green Tourism; SDM: slovenska delovna mesta;
Nič nas ne sme presenetiti - bodimo pripravljeni;

6. Vse kar nas obdaja izhaja iz zemlje, zato je to tudi **čudovita priložnost za kmetijstvo je prva naloga kmetijskega sektorja, kjer lahko z rastlinami nadomesti proizvodnji naravne surovine kot naravne vhodne vire**. Tak primer je npr. projekt Life biotop, kjer iz hmeljevine in PLA vrvice naredijo granulato za bioplastiko iz njega pa kompostabilne lončke za sajenje in embalažo, ki se potem v naravi razgradi, potem ko postane odpadek. Enako je z industrijsko konopljo, ki se uporablja za gradbeni material, tekstil, plastiko ipd.. Projekt od semena do krožnika – brez plastike ipd.
7. **Ali je v prihodnjem obdobju predvideno pospeševanje bio krožnega gospodarstva od semena do izdelka za industrijsko proizvodnjo in od semena do krožnika – za oživitev agroživilske panoge?**

Spoštovani, naprošamo, da nam pošljete priponko: **Obrazec za evidentiranje genskega materiala za morebiten vpis in ohranjanje v rastlinski genski banki**

Prosimo, da nam posredujete informacije o tem kako lahko **mi kot civilna družba pripomoremo k temu, da se semena ohranijo in kaj lahko še storimo, da boste sprejeli odločitev, da ostane Ptujski semenarski center v državnih rokah in s tem povečali možnost, da ohranimo več slovenskih semen in da dejavnost na daljši rok ne bo prodana tujcem ?**

Naprošamo za dopolnitev odgovorov in izgubljeno priponko ter ostale odgovore,
Uspešno še naprej vam želimo.

Za somišljenike Ekoci, Irena Rotar